Mercandinovy sady v Klatovech

ul. Puškinovo
cca 10,6 ha
ul. 5. května
V Háji

Zájmové území

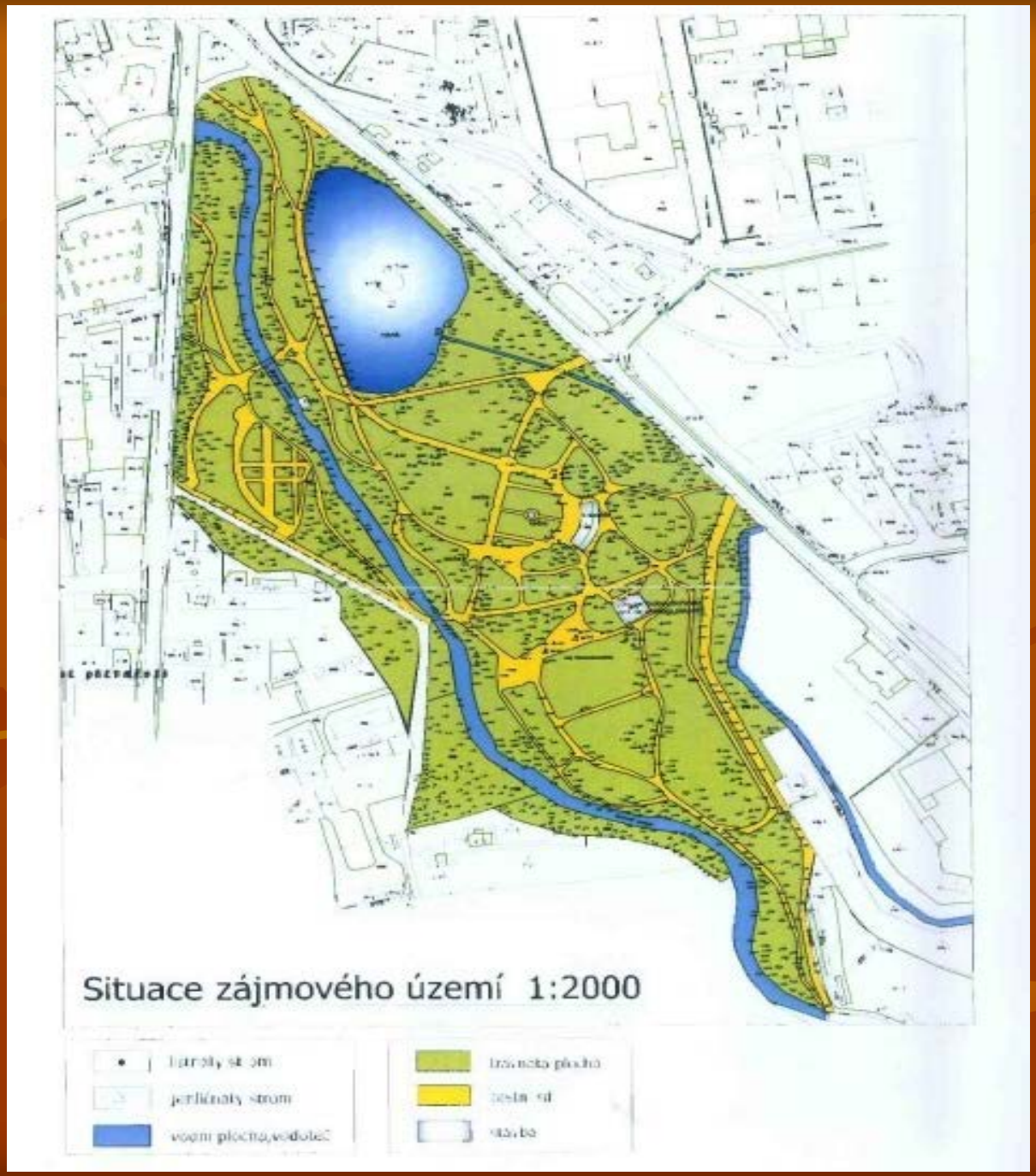

Technické služby města Klatov
(pan Peter Pošefka)

1. Historie sadů
2. Věková struktura parku
3. Struktura parku dle vitality stromů
4. Struktura parku dle zdravotního stavu stromů
5. Foto - historie
6. Foto - současnost

1. Historie sadů

Podnět k založení těchto sadů dal krajský Klatovský hejtman Frant. hrabě Mercandin, jehož přičiněšném bylo sebráno od roku 1841 – 1845 z výtěžku plesů, divadelních představení, akademií a darů celkem 4312 zl. 47 kr.

Sady zřizovalo sadové družstvo ve vlastní režii a vynaložilo na jejich zřízení 5085 zl. 40 kr. Největší položkou byly platy nádeníkům (1858 zl.), stavby kolonády (671 zl.), zahradníku Chvojkovi (327 zl.), dovoz stavebních hmot a dřevin (301 zl.), stravné a náhrada za povozy cizím zahradníkům (116 zl.) atd.

Stromy darovaly okolní velkostatky a také barokní sochy čtyř ročních počasí dostalo družstvo zdarma ze zámecké zahrady v Hrádku u Sušice.

V blízkosti kolonády byla postavena pískovcová socha Aurory, která stávala v zahradě „V ráji“ v Klatovech č. 181. Je to dobrá baroková práce z polovice XVIII. Stol., která má na podstavci latinský nápis tohoto znění: „Vznešená jitřenko, zvěstujž růžovými svými ústy vděčnou paměť obce klatovské zakladateli tohoto sadu velezasloužilému předsedovi klatovského kraje Františku hraběti Mercandinovi“.

U vchodu do sadů stojí pomník padlých Klatovanů od akad. sochaře Vil. Glose, postavený r. 1922 péčí jednoty Čsl. obce legionářské.

Nad piedestalem ve středu obloukové bariéry vybíhá pomník v obelisk, kolem kterého se kupí shluk útočících vojínů legionářů pod praporem.

Na stěnách obloukovité bariéry jsou vyryta jména Klatovanů padlých ve světové válce a nadpis: „Tři sta čtrnáct mrtvých Klatovanů, jejichž krev byla vylita na všech bojištích světa Volá k svým rodákům: „Bratři, milujte se!“. A my kteří jsme Se dočkali rána vzkříšení, vám slibujeme při vaší věčné paměti,vy svatí mrtví, že nikdy nezapomeneme tohoto příkazu.“

Park byl založen na bývalých obecních drahách (pastinách), zvaných „V ráji“, a „na velké louce“ v rozloze 10,5 ha po obou březích Drnového potoka v úhlu mezi silnicemi Klatovy-Horažďovice a Klatovy-Železná Ruda.

Projektantem byl lukavický schőnbornský zahradník Josef Pfister, jemuž pomáhali zahradníci Mísek z Obytců a Blumenštengl z Chudenic.

Sady byly založeny ve slohu anglickém, jen okolí kolonády s pažity a koberci ve slohu francouzském. Ze vzácnějších stromů nutno uvésti 4 magnolie, liliovník, jinan (Ginkgo), gymnocladus, kaštanolisté duby, douglasky, limby, vejmutovky, tisy, zeravy, škumpy, pajasany, platan, jedli kanadskou, ojíněnou aj…..

2. Věková struktura parku

Věková struktura parku	počet jedinců	procentuálně
výsadby ve fázi aklimatizace mladý nálet	51	3,4
mladý jedinec ve fázi dynamického růstu	141	9,4
dospívající jedinec	864	57,8
dospělý jedinec (projevuje se stagnace růstu)	401	26,8
přestárlý jedinec (ústup koruny)	38	2,5
celkový počet hodnocených stromů	1495	100,0

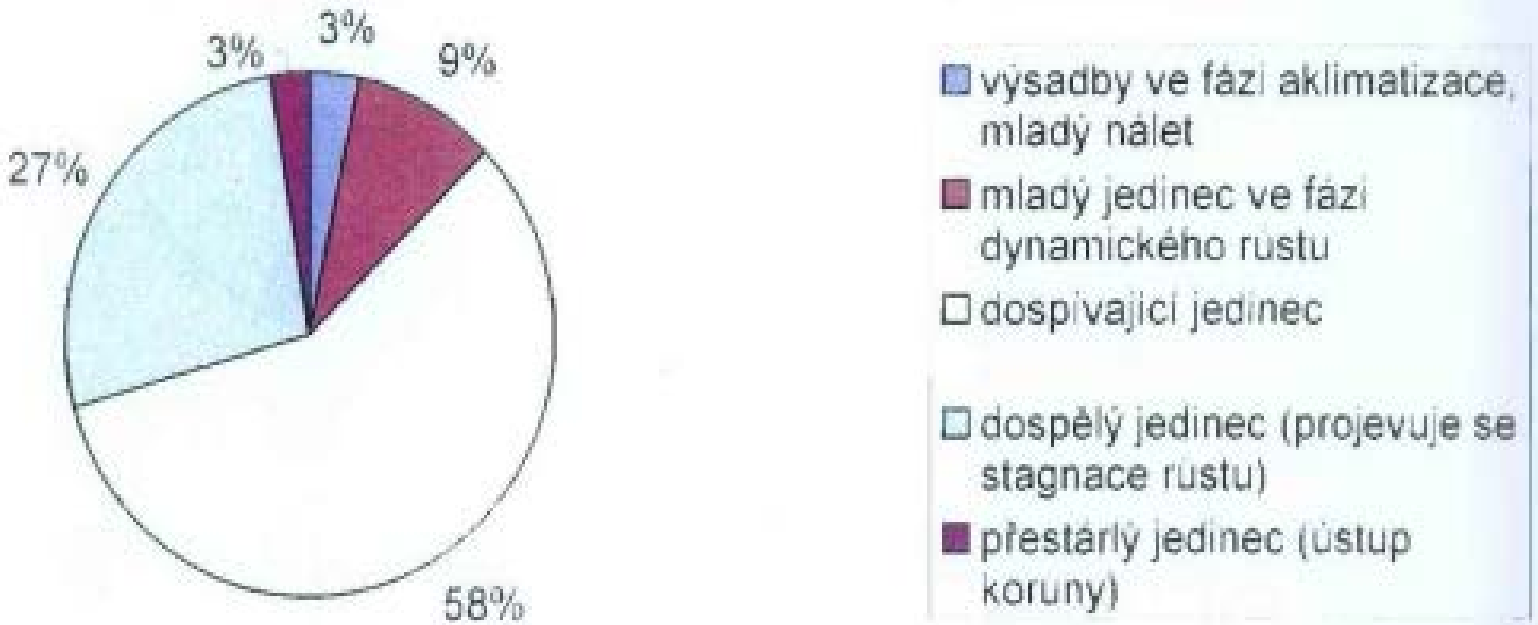

3. Struktura parku dle vitality stromů

Struktura parku dle vitality stromů

	počet jedinců	procentuálně
vitální jedinec	164	11,0
vitalita mírně narušená	987	66,0
výrazně snížená vitalita	339	22,7
odumřelý strom	5	0,3
celkový počet hodnocených stromů	1495	100,0

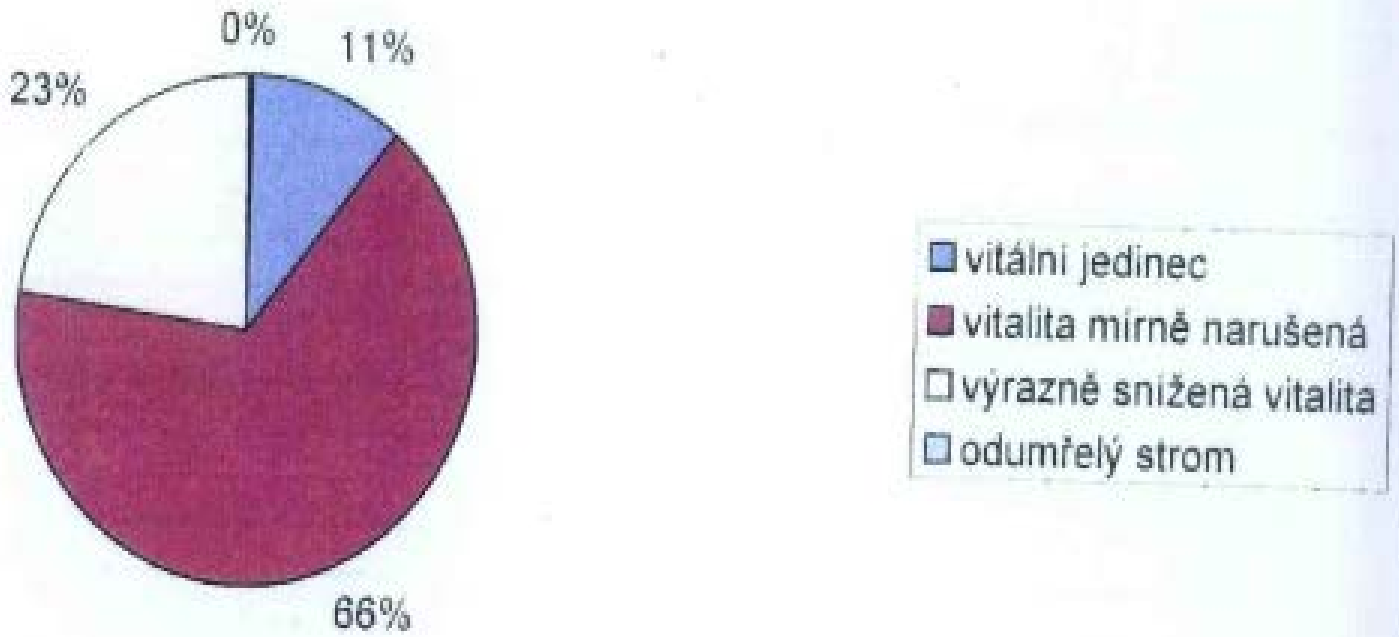

4. Struktura parku dle zdravotního stavu stromů (provozní bezpečnost)

Struktura parku dle zdravotního stavu stromů (provozní bezpečnost)	počet jedinců	procentuálně
zdravotní stav dobrý	90	6,0
zdravotní stav zhoršený	779	52,1
zdravotní stav kritický	458	30,6
havarijní jedinec	168	11,2
celkový počet hodnocených stromů	1495	100,0

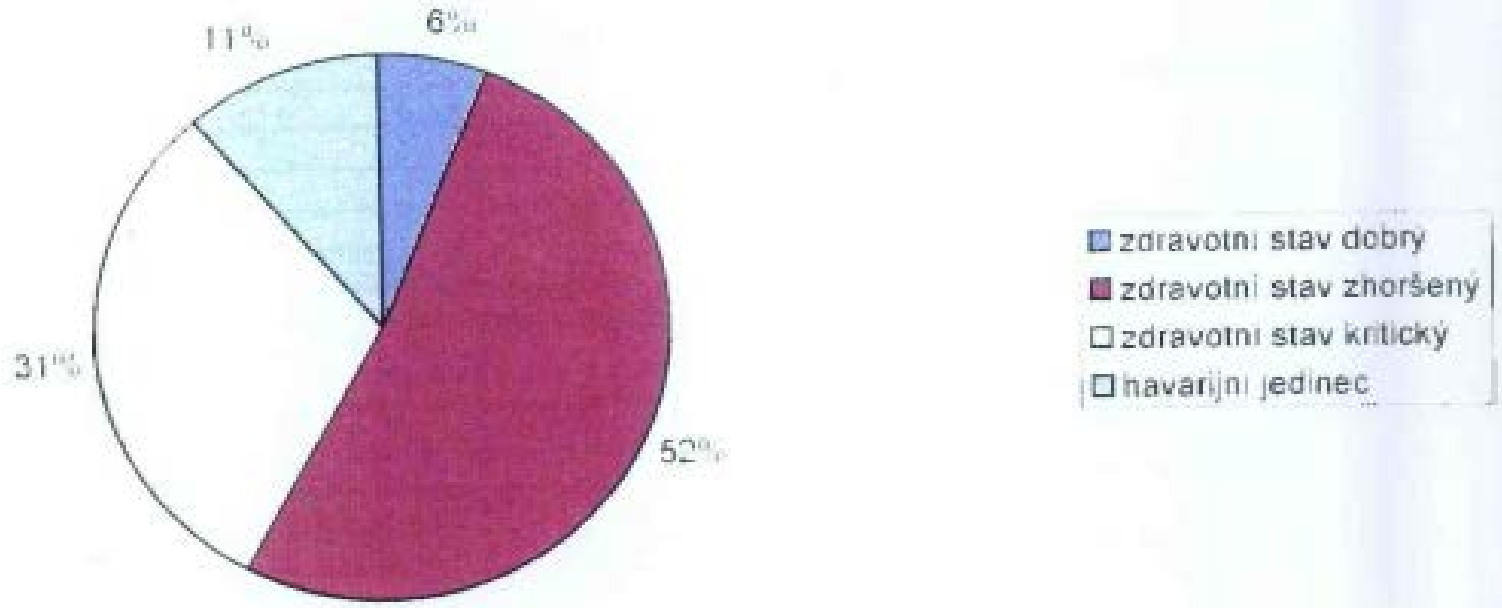

5. Foto - historie

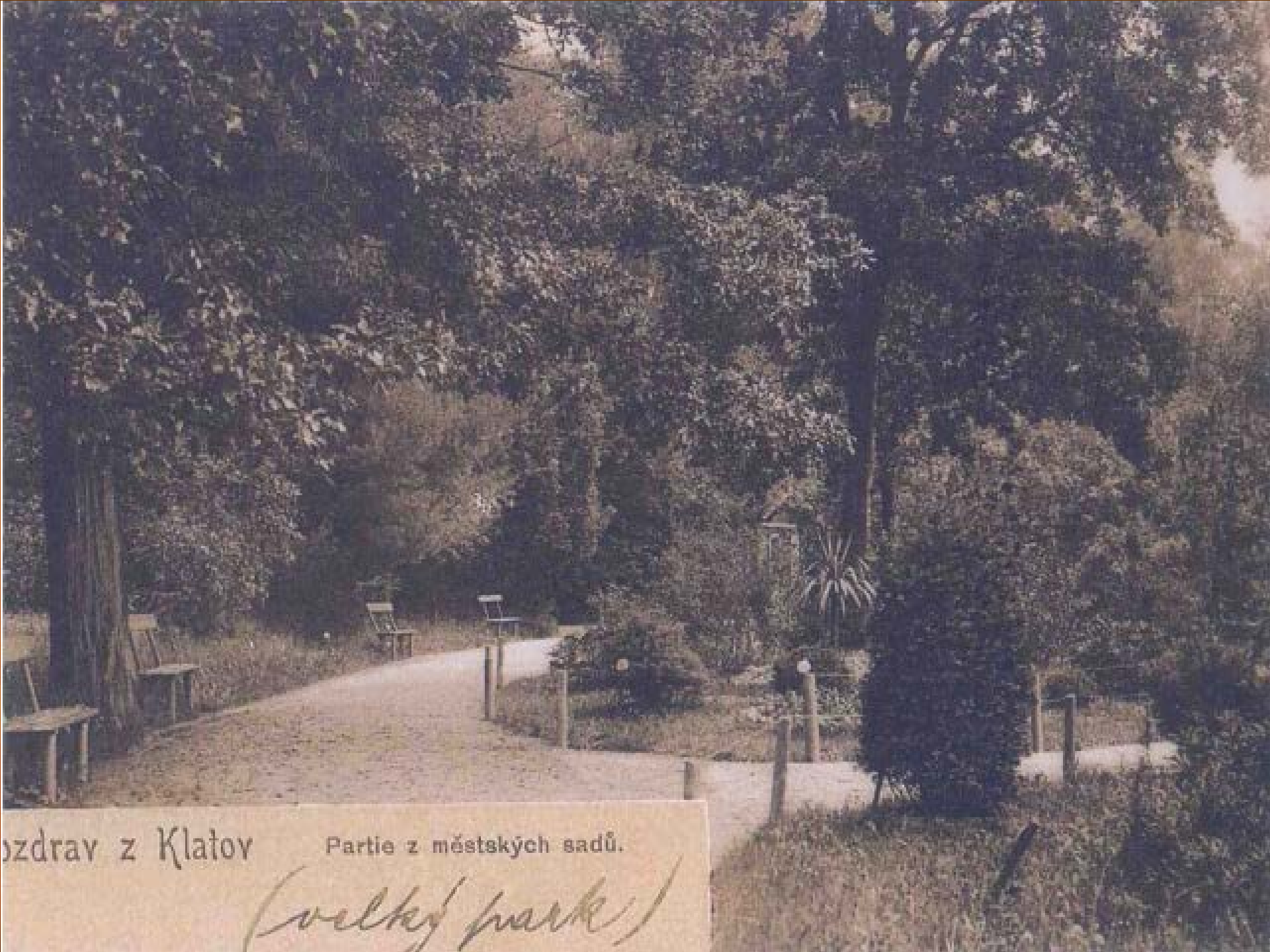
ozdrav z Klatov
Partie z městských sadů.
(velký park)

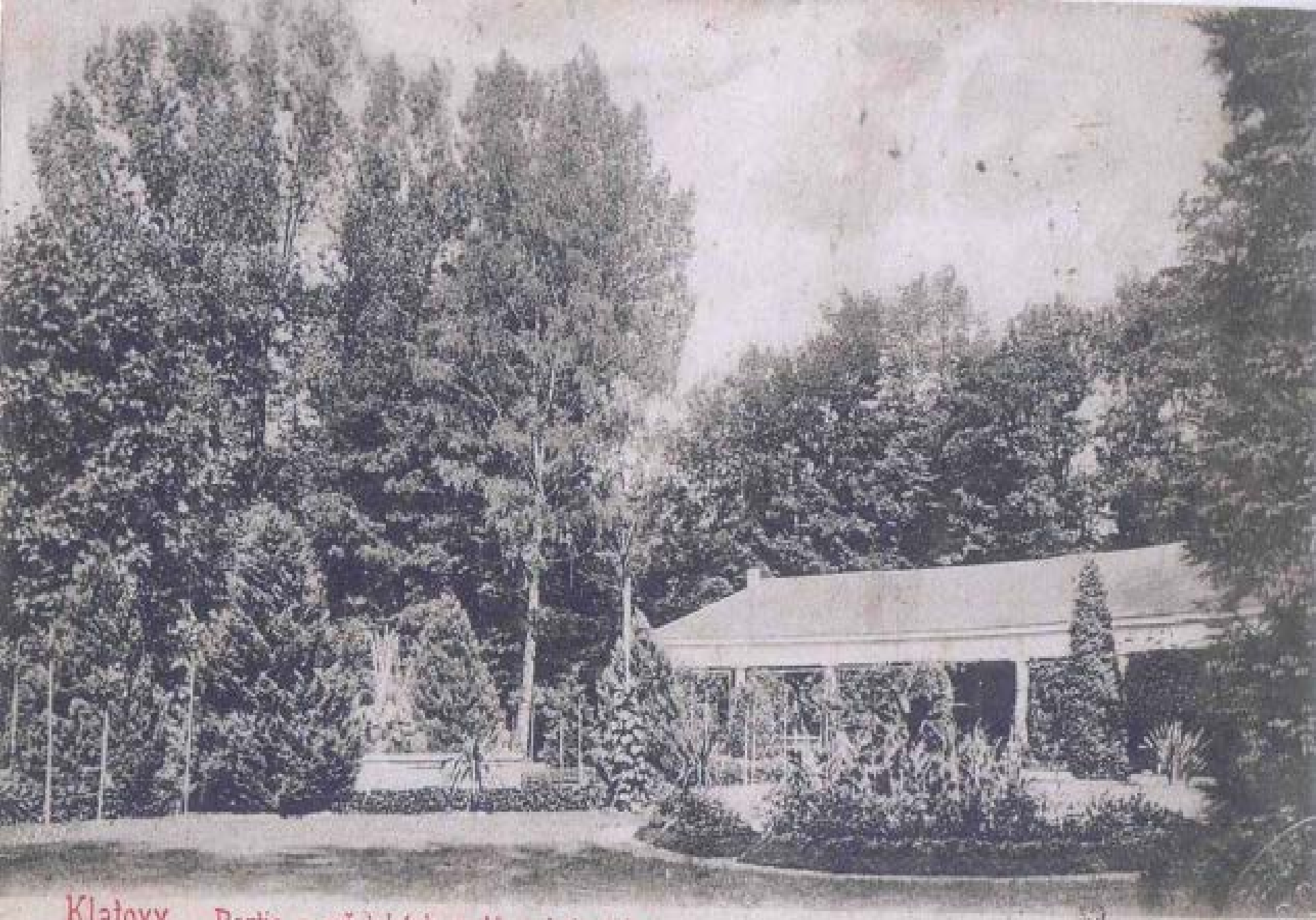

Klatovy. Partie z městských sadů s kolonádou

Nákladem Jana Jelínka

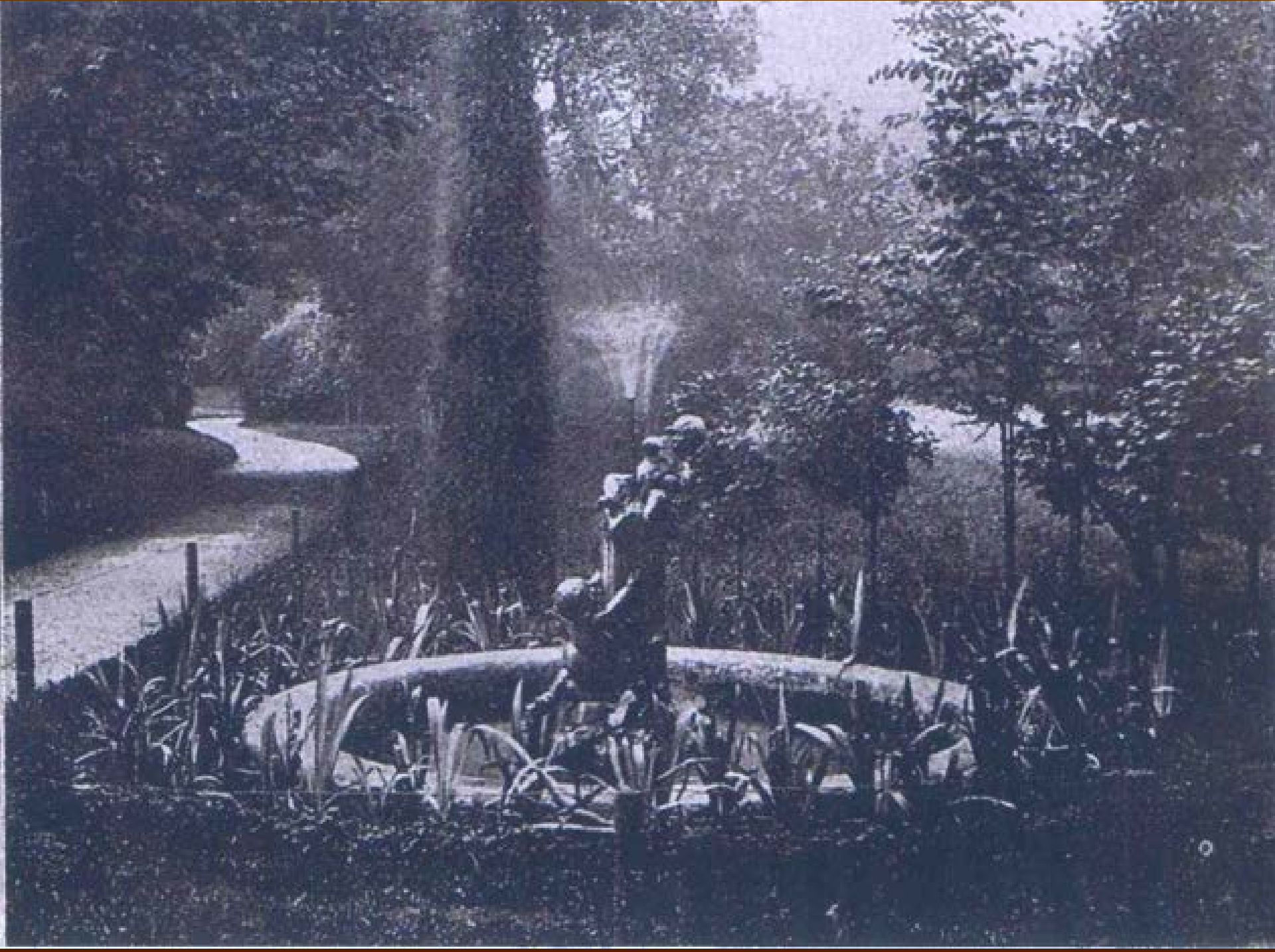

Klatovy.

Partie z městských sadů

Klatovy, dne 19. III. 1902. Milá Marko!

[illegible] zase v Klatovech na 3 dni, až přijedu tak se sejdeme pohromadě, [illegible] má ~~oči~~ Šonik dužby, až přijde, snad přijedem k Vám. Pozdrav [illegible] na pana Kučera a Tekl od Marii [illegible]

Klattau Partie a

Katovy. Partie z orasských sadů

Klatovy. Pomník osvoboditelům vlasti.

9.

PLAN

HALTÝŘE V MĚSTKÝCH SADECH.

POHLED.

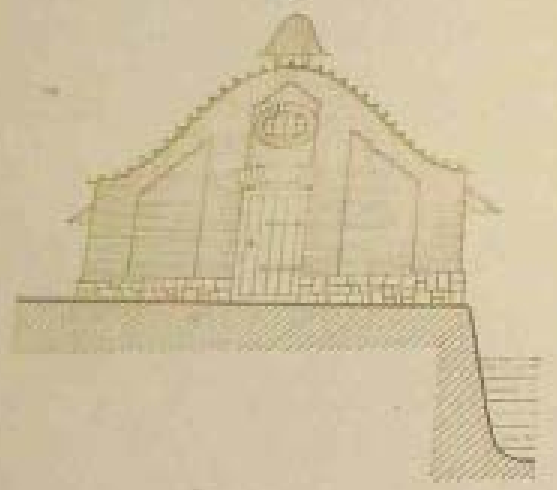

ŘEZ.

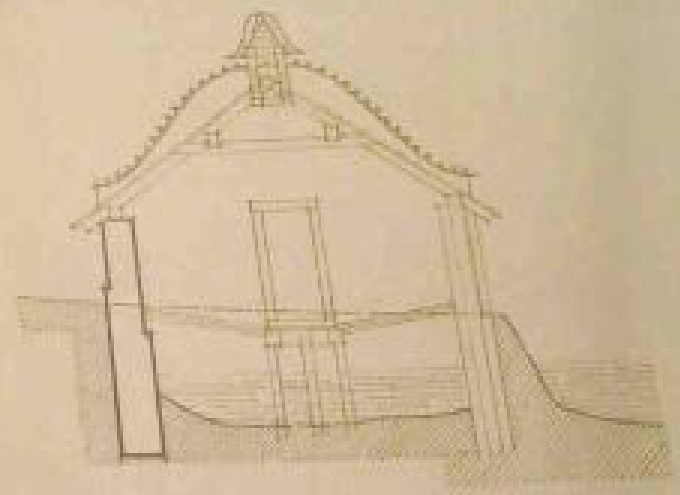

SITUACE 1:2880.

PŮDORYS.

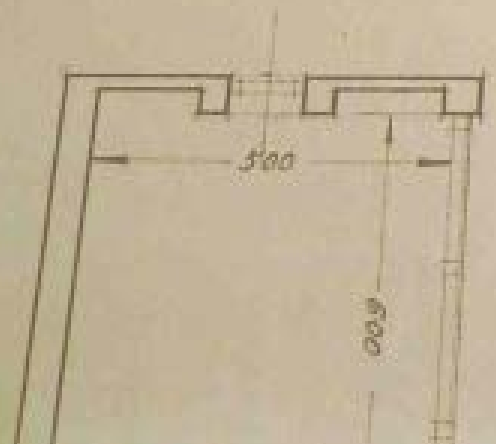

6. Foto - současnost

Chodníky

Veřejné osvětlení

Dětské hřiště

Dopravní hřiště

- pozůstatky bývalého dopravního hřiště

Stromy v havarijním stavu (hurikán Kyril)

Stavby, které jsou součástí parku

Odbor školství a cestovního ruchu

Sochy a kašna

- sochy a kašnu v městském parku má v inventáři odbor školství a cestovního ruchu

- jedná se o tyto sochy:
  - Jaro
  - Léto
  - Podzim
  - Zima
  - Jitřenka - Aurora
  - Dívka s růží

Sochy Jaro, Léto, Podzim, Zima

- vytvořeny v období 1731 – 1740 neznámým autorem
- do městského parku umístěny v roce 1867
- restaurování soch bylo provedeno akademickým malířem J. Šindelářem v letech 2008 – 2009

- Socha Jaro – oprava v roce 2008, (92 820,--Kč)

- Sochy Léto, Podzim, Zima – oprava v roce 2009 (každá socha 92 820,-- Kč)

socha Jaro

socha Léto

socha Podzim

socha Zima

Socha Jitřenka - Aurora

- v parku je umístěna kopie sochy, kterou zhotovil akademický malíř J. Šindelář, originál je umístěn v depozitu muzea
- v září 2011 byly dokončeny opravy sochy – restaurování provedl akademický malíř J. Šindelář, náklady 98 400,--Kč

Socha Dívka s růží

- socha je umístěna na ostrůvku v parku
- autorem je Vilém Glos (1923 – 1924)
- opravena kameníkem Václavem Králem (v roce 2005)

Kašna

- nachází se v areálu parku,
- tvoří středobod prostranství před budovou kolonády

- tento prostor je vymezen v rozích čtyřmi sochami alegorií ročních období
- v ose naproti od budovy kolonády je socha jitřenka
- na kašnu má odbor školství a cestovního ruchu rest. záměr od J. Šindeláře, M. Hrona, ale je potřeba si vyjasnit zda obnovit funkčnost kašny - vodotrysk

Finanční rozvaha na opravu kašny

- Akademický malíř Šindelář
- 280 000,-- Kč

  + zbudování nového fundamentu kašny cca 50 000,-- Kč
- vlastní projekt vodoinstalace a obnovení funkčnosti kašny není předmětem této nabídky

- Mgr.M. Hron
- restaurování kašny 715 000,-- Kč

  + zemní práce na kašně 553 809,-- Kč

  + sochařské provedení chrličů a) 4 žlaby 253 550,-- Kč

  b) figury dětí 333 190,-- Kč

- Mgr. Jiří Fiala
- kašna 843 865,-- Kč + zemní práce 653 620,-- Kč
- chrliče a) žáby 299 200,-- Kč

  b) děti 393 250,-- Kč

Správa nemovitostí Klatovy

Objekt Kolonády čp. 88/IV

- jedná se o kulturní památku reg. č. 13132/4 – 4677
- je ve vlastnictví města, ve správě má SNK

- v letech 2009 – 2010 byla provedena rekonstrukce objektu v tomto rozsahu:
  - oprava elektroinstalace
  - zateplení stropu
  - oprava fasády
  - zadláždění terasy
  - oprava zábradlí terasy
  - výměna oken + vstupních dveří

- <u>náklady</u>: 3,5 mil. Kč

- <u>výhled</u>:
  - v plánu je provedení výměny střešní krytiny (místo plechové střechy vláknitocementové šablony nebo pálené tašky)

Odbor životního prostředí

Podmínky ŽP pro zadání na vypsání architektonické soutěže na obnovu Mercandiniho sadů

1.) Nejsou dotčeny zájmy státní správy:

- Myslivosti (449/2001 Sb.)
- Státní správy lesů (289/2005 Sb.)
- Ochrany zemědělského půdního fondu (334/1992 Sb.)

2.) Provozem a údržbou mohou být dotčeny zájmy chráněné zákony o:

- Odpadech (185/2001 Sb.)
- Ovzduší (86/2002 Sb.)

3.) Chráněné zájmy státní správy:

- <u>Vodní hospodářství</u> (254/2001 Sb. VZ)
  - stanovené záplavové území Drnového potoka Q_{100} (§17 VZ)
  - stanovené záplavové území Drnového potoka – aktivní zóna (§67 VZ)
  - přítok Drnového potoka (vodní tok §17)
  - koryto bývalého náhonu Hruštička (vodní tok §17)
  - rybník V Parku je vodní dílo na vodním toku (§17 VZ), nutno respektovat podmínky povolení ke vzdouvání vody a manipulační řád (v současné době podán komplexní manipulační řád ke schválení na soustavu 3 rybníků – Čedík I., Čedík II., rybník V Parku
  - vodní zdroje Drůbežárny Klatovy – vrty S1, S2 a S3 nutno respektovat jako stavby – vodní díla s povoleným odběrem

Stanovené záplavové území

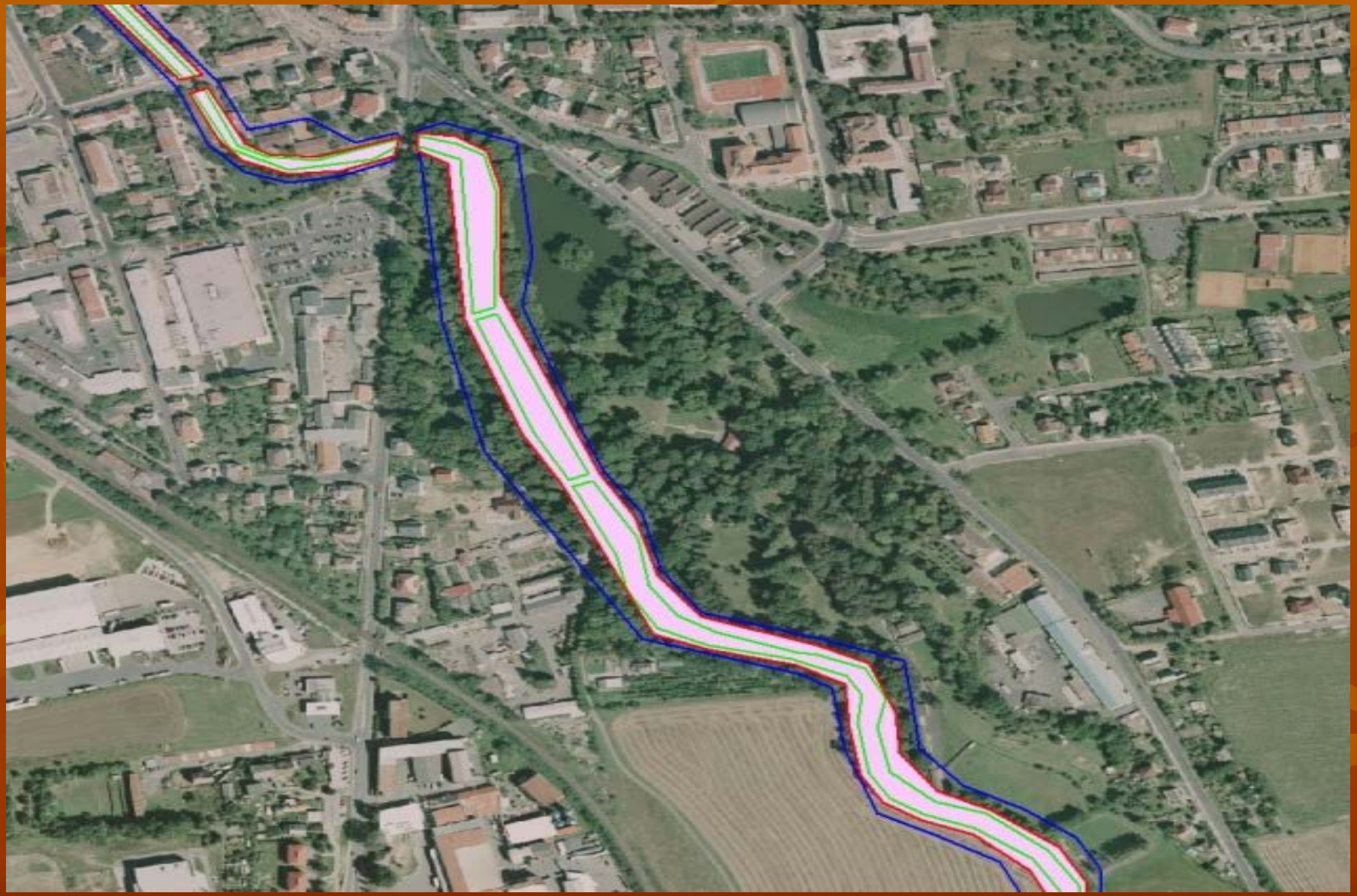

Centrální evidence vodních toků MZe

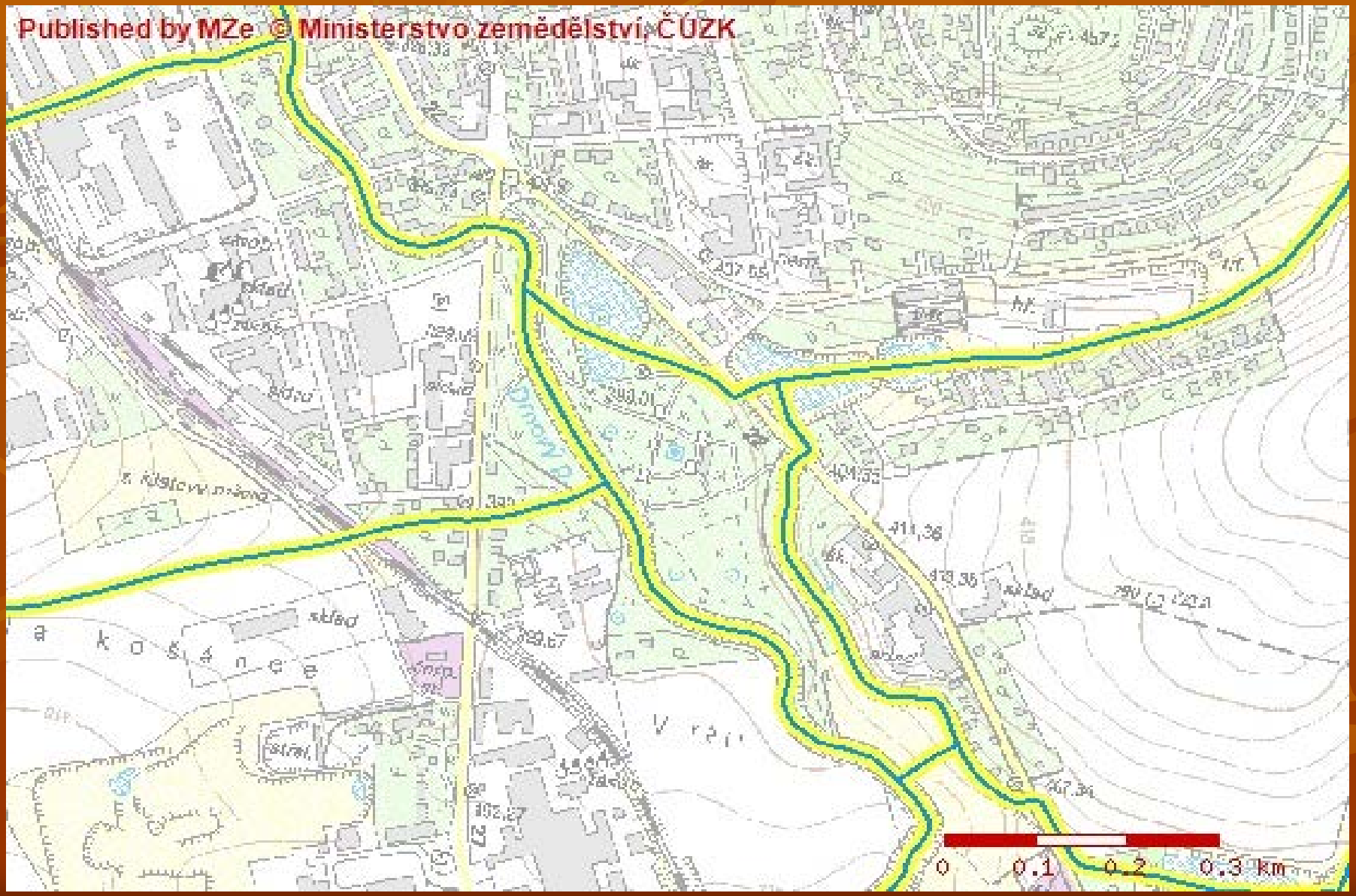

- Ochrana přírody (114/1992 Sb. OP)
  - významnými krajinnými prvky (VKP) jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy (§3 OP)
  - celý park je registrovaný VKP (§3, §6 OP)
  - celý park je registrován jako lokální biocentrum
  - v případě kácení dřevin je nutné povolení (§8 OP)
  - nelze vyloučit možný výskyt zvláště chráněných rostlin a živočichů (§489, §50)

- Rybářství (99/2004 Sb. RY)
  - Drnový potok je chovný pstruhový revír (§4, §5 RY)

Lokální biocentrum – širší souvislosti

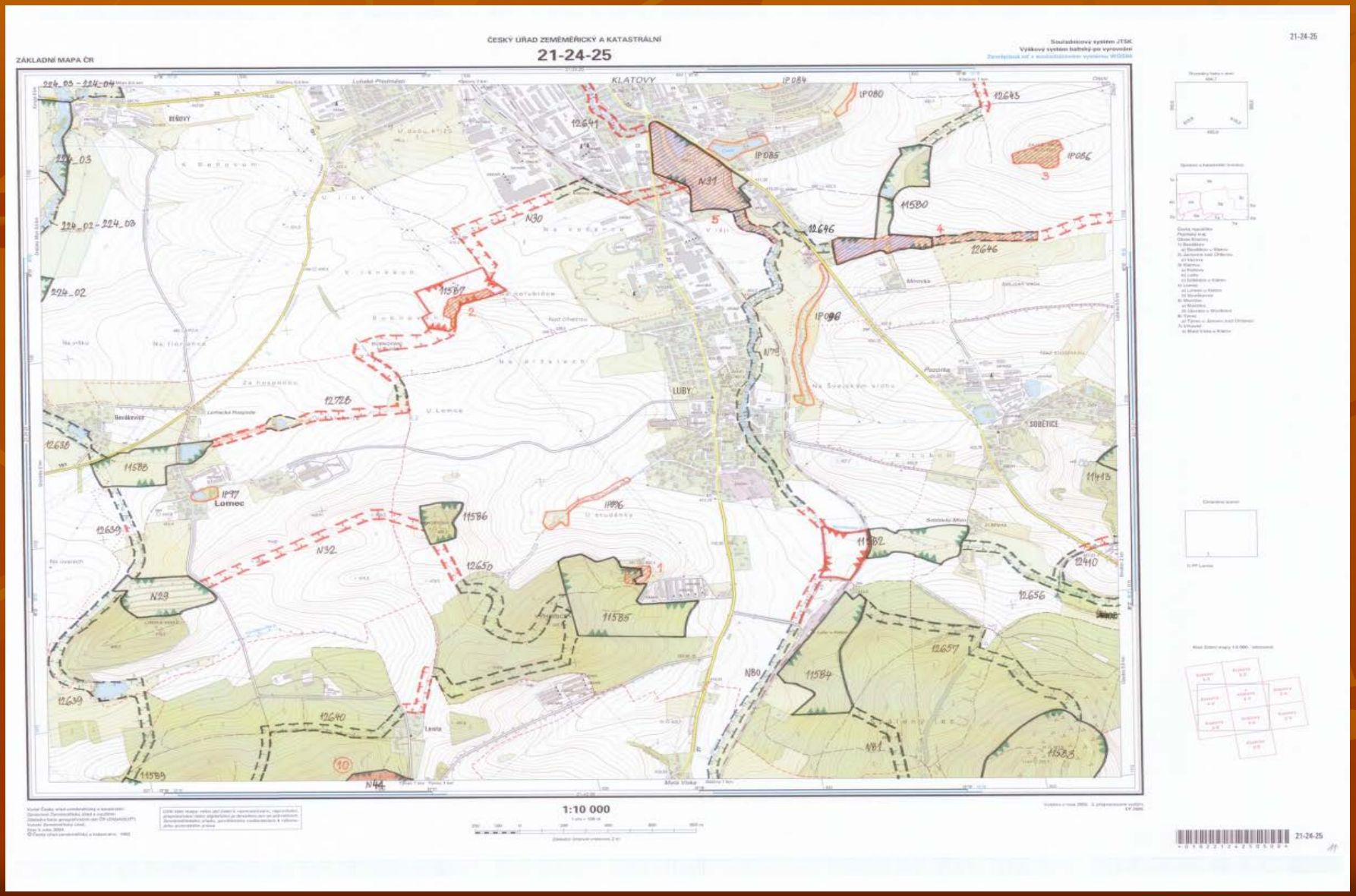

Městský park – Mercandiniho sady

- Plošně rozsáhlé biocentrum je vymezeno v Mercandiniho sadech (založených krajským hejtmanem Franzem Mercandinim v letech 1843-1845 v tehdy módním anglickém slohu)
- Jádro biocentra tvoří parkové výsadby domácích i exotických dřevin, z významnějších jsou zastoupeny dub letní, jilm drsný, javor mléč, lípa srdčitá, modřín opadavý, jasan ztepilý, borovice vejmutovka, javor klen, smrk ztepilý, bříza bělokorá, trnovník akát, buk lesní, borovice lesní, olše lepkavá, tis červený, buk lesní ("Purpurata"), lípa velkolistá, douglaska tisolistá, jedle ojíněná, jedlovec kanadský, platan východní, liliovník tulipánokvětý, šácholany, rododendrony, zeravy, smrk pichlavý aj. V severní části malý rybníček s ostrůvkem, bez makrofyt, bez litorálu.
- Parkem protéká Drnový potok - upravené koryto. Trávníky jsou sečené, pomístně druhově bohaté louky se zastoupením přirozeně rostoucích druhů, parkový porost má při okrajích místy přírodě blízký charakter
- Sady jsou registrovaný VKP
- Potenciální přírodní společenstvo: 3 B-BD 3-4 - Tili-querceta roboris fagi (lipové doubravy s bukem)

Javor – Mercandiniho sady

JAVOR

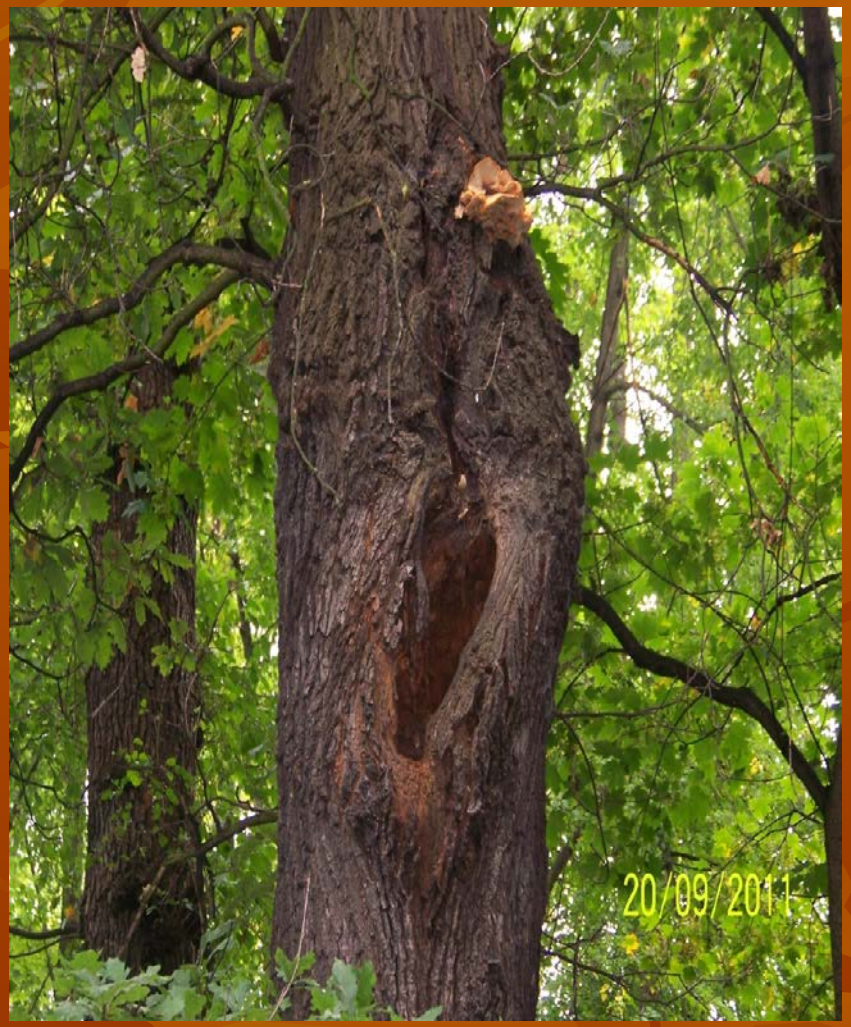

DETAIL JAVORU
(ochrana živočichů – bezobratlí)

20/09/2011

Překážka ve vodním toku

Usychající lípa – dendrologicky nevýznamná, z hlediska entomologického významná

Architektka
Ing. Eva Brandová

Zeleň

Klatovy - ortofotomapa - lokace městských parků
park
volně přístupná zeleň

Dětská hřiště

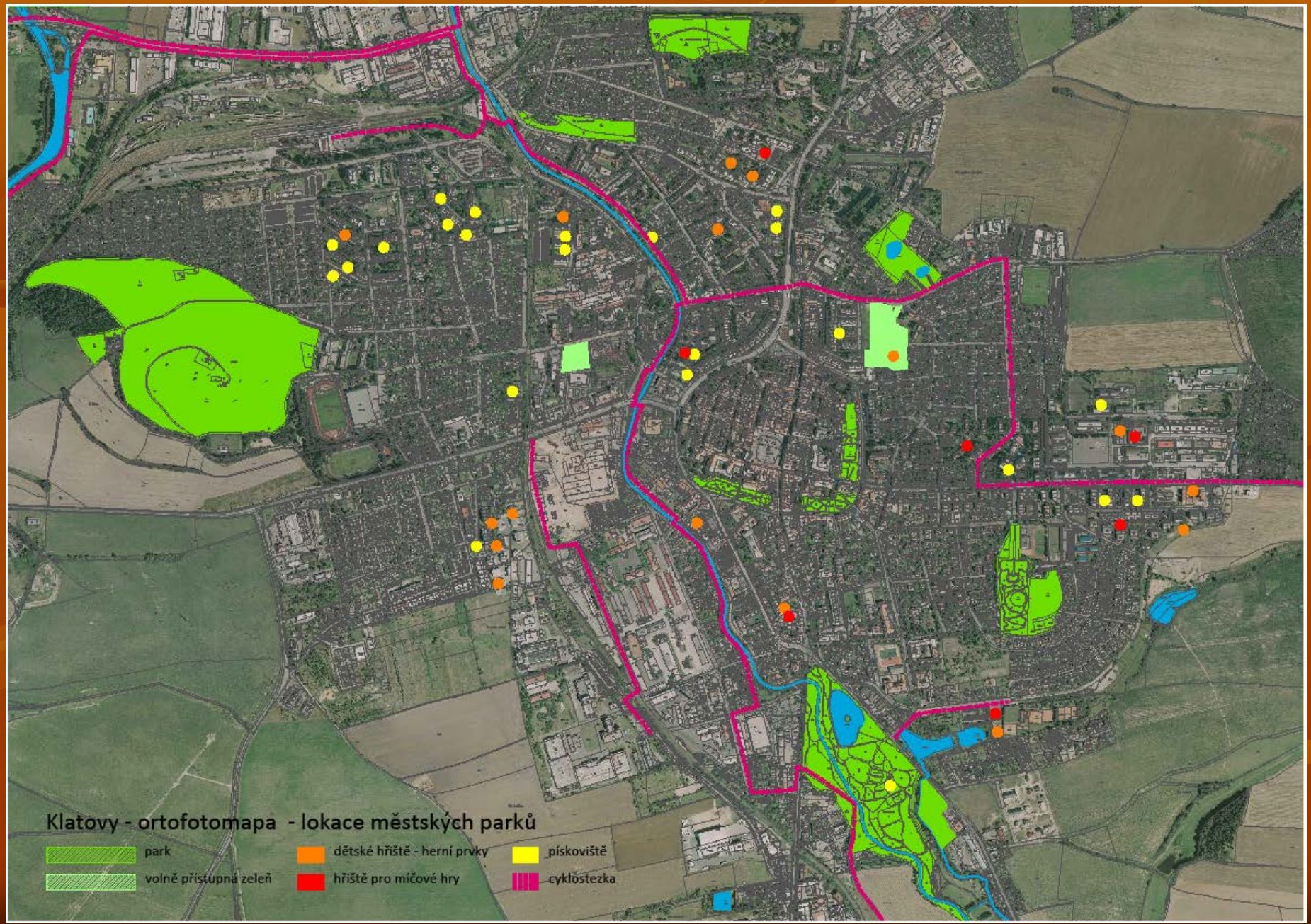

Park

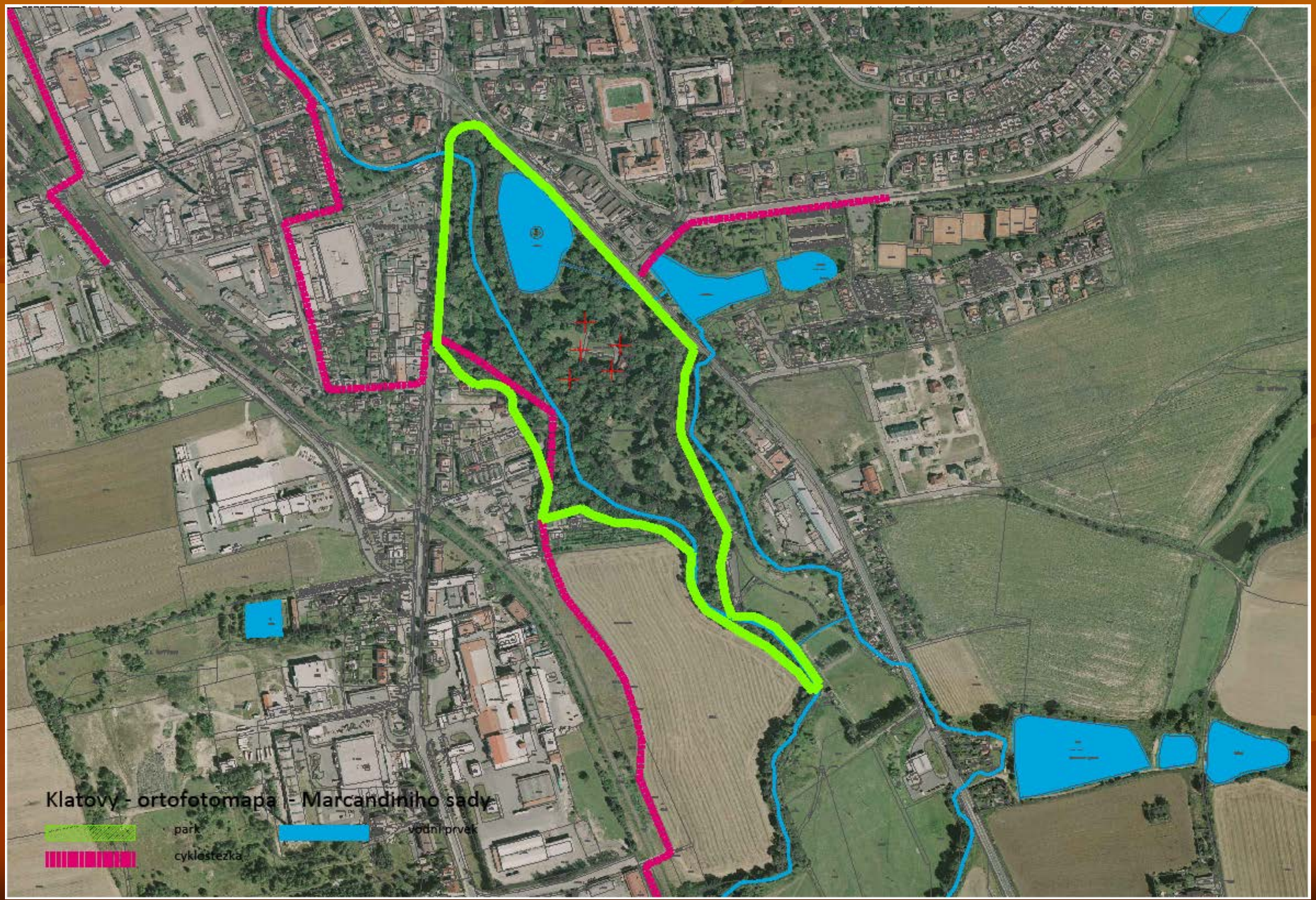
Klatovy - ortofotomapa - Marcandiniho sady
park
vodní prvek
cyklostezka

Jelení příkop

Pardubice - Bubeníkovy sady

rozloha 7,5 ha

Stromovka

park ve Ctěnicích

Autor: ZAHRADA NAD METUJÍ | Tomáš Jiránek, David Prudík